Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

16. juuli 2015*

Eelotsusetaotlus — Keelatud kokkulepped — Klientide jaotamise viis erapensionifondide turul — Konkurentsipiirangu olemasolu ELTL artikli 101 tähenduses — Liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamine

Kohtuasjas C-172/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Înalta Curte de Casație și Justiție (Rumeenia) 13. veebruari 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 7. aprilli 2014, menetluses

ING Pensii – Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA

versus

Consiliul Concurenței,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta (ettekandja), kohtunikud J.–C. Bonichot, A. Arabadjiev, J. L. da Cruz Vilaça ja C. Lycourgos,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: ametnik I. Illéssy,

arvestades kirjalikus menetluses ja 11. veebruari 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

— ING Pensii – Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA, esindajad: avocat I. Hrisafi ja avocat R. Vasilache,

— Consiliul Concurenței, esindajad: B. Chirițoiu, A. Atomi ja A. Gunescu,

— Rumeenia valitsus, esindajad: R.-H. Radu, A. Buzoianu ja A.-G. Văcaru,

— Euroopa Komisjon, esindajad: A. Biolan, M. Kellerbauer ja L. Malferrari,

olles 23. aprilli 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: rumeenia.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab ELTL artikli 101 lõike 1 punkti c tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud erapensionifondi valdusühingu ING Pensii – Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA (edaspidi „ING Pensii") ja Consiliul Concurenței (konkurentsiamet) vahelises vaidluses nõude üle tühistada otsus, millega määrati valdusühingule trahv osalemise eest kokkuleppes, mille eesmärk oli piirata konkurentsi erapensionifondide Rumeenia turul.

Õiguslik raamistik

3 Muudetud konkurentsiseaduse nr 21/1996 (*Monitorul Oficial al României*, I osa, nr 240, 3.4.2014; edaspidi „seadus nr 21/1996") artiklis 5 on ette nähtud:

„(1) Keelatud on kõik sellised ettevõtjate või ettevõtjate ühenduste vahelised sõnaselged või vaikivad kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mille eesmärk või tagajärg on piirata, takistada või kahjustada konkurentsi Rumeenia turul või selle ühes osas, eelkõige need kokkulepped, otsused ja tegevus, millega:

[...]

c) jagatakse turge või tarneallikaid [...]"

4 Muudetud seadus nr 411/2004 erapensionifondide kohta (*Monitorul Oficial al României*, I osa, nr 482, 18.7.2007; edaspidi „seadus nr 411/2004") reguleerib kõnealuste pensionifondide asutamist, korraldust, toimimist ja järelevalvet. Kui erapensionifondiga liitumine on kohustuslik, toimub see Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale (riiklik pensioni ja muude sotsiaalkindlustushüvitiste amet, edaspidi „CNPAS") kontrolli all.

5 Vastavalt seadusele nr 411/2004 andis Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (erapensioniskeemi järelevalvekomisjon) ajavahemikul 25. juuli 2007 kuni 9. oktoober 2007 tegevusloa 18 äriühingule, kelle tegevusala on pensionifondide haldamine, kusjuures iga äriühing saab hallata ainult ühte pensionifondi Rumeenias.

6 Seaduse nr 411/2004 artikkel 30 sätestab:

„(1) Kuni 35-aastased isikud, […] kes teevad sissemakseid riiklikku pensioniskeemi, peavad liituma mõne pensionifondiga.

[...]"

7 Seaduse artikkel 31 sätestab:

„Isik ei või samal ajal liituda mitme pensionifondiga, mida reguleerib käesolev seadus, ja tal võib olla ainult üks konto pensionifondis, millega ta liitub [...]"

8 Seaduse artikkel 32 näeb ette:

„(1) Isik registreerub pensionifondis alles siis, kui ta kirjutab alla individuaalse liitumislepingu kas omal algatusel või selle tulemusena, et registreerimisasutus määrab talle fondi.

(2) Liitumislepingu sõlmimisel teavitatakse liikmeid erapensioniskeemi tingimustest, eelõige erapensioniskeemiga seotud asjaomaste poolte õigustest ja kohustustest, finants-, tehnilistest ja muud liiki riskidest ning nende riskide laadist ja jaotusest.

[...]”

9 Sama seaduse artikkel 33 sätestab:

„(1) Isiku, kes ei ole mõne pensionifondiga liitunud nelja kuu jooksul alates kuupäevast, mil vastav kohustus seaduse järgi tekkis, määrab registreerimisasutus juhuslikult mõnda pensionifondi.

(2) Isiku juhuslik määramine toimub otseses vastavuses pensionifondi liikmete arvuga määramise päeval.

[...]”

10 Erapensioniskeemi järelevalvekomisjoni muudetud määruse nr 18/2007 esialgse liitumise ja erapensionifondide liikmete registreerimise kohta (*Monitorul Oficial al României*, I osa, nr 746, 2.11.2007; edaspidi „määrus nr 18/2007”) artiklis 5 on ette nähtud:

„(1) Erapensionifondi valib iga üksik liituja ise.

(2) Liitumine erapensionifondiga toimub selle liituja algatusel või nii, et CNPAS määrab ta juhuslikult mõnda erapensionifondi, kui liitumine mõne erapensionifondiga on kohustuslik.

[...]

(6) Erapensionifondidega esialgse liitumise menetlus algab 17. septembril 2007 ja see lõpeb 17. jaanuaril 2008.”

11 Määruse nr 18/2007 artiklis 21 on sätestatud:

„(1) Kui üks või mitu valdusühingut teatavad isiku kohta kaks korda kuus esitatavas aruandes, et ta on sõlminud mitu individuaalset liitumislepingut, või kui tuvastatakse, et tema liitumisleping leiti olevat samal ajal kehtiv mõne varasema aruande raames, kannab CNPAS asjaomase isiku elektroonilisse tabelisse, milles on näidatud mitme fondiga liitunud isikud.

(2) CNPAS edastab mitme fondiga liitunud isikute elektroonilise tabeli valdusühingutele ja komisjonile kolme tööpäeva jooksul alates kaks korda kuus esitatava aruande saamisest.

[...]”

12 Määruse artikkel 23 kõlab järgmiselt:

„[...]

(3) Isikud, kelle puhul CNPAS tuvastab, et nad on esialgse liitumise menetluse lõpuks alla kirjutanud rohkem kui ühele individuaalsele liitumislepingule, registreeritakse kinnitamata liitujatena ning nad jaotatakse vastavalt käesoleva määruse sätetele ära juhuslikult.”

13 Määruse artiklis 29 on sätestatud:

„Juhusliku ärajaotamise menetluse lõpul tunnistab CNPAS isikute registreeringu igas eraõiguslikult hallatavas pensionifondis kehtivaks ja ajakohastab teabe liikmete registris.”

14 Sama määruse artikkel 30 näeb ette:

„(1) Viie tööpäeva jooksul alates juhuslikult ära jaotatud isikute registreerimisest liikmete registris edastab CNPAS igale valdusühingule nende isikute nimekirja, kes jaotati ära juhuslikult ja kelle ta tunnistas erapensionifondis kehtivalt registreerituks.

[...]”

15 Määruse nr 18/2007 artikkel 31 sätestab:

„Valdusühing, millele CNPAS liikmeid juhuslikult määras, on kohustatud teatama nendele liikmetele 15 kalendripäeva jooksul alates nende erapensionifondi liikmeteks registreerimisest erapensionifondi ja selle valdusühingu nime.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

16 ING Pensii on pensionifondi valdusühing, kes tegutseb eelkõige kohustuslike erapensionide turul Rumeenias. Consiliul Concurenței viis selles staatuses tema suhtes läbi uurimise, mis käsitles seaduse nr 21/1996 artikli 5 lõike 1 ja ELTL artikli 101 võimalikku rikkumist.

17 Consiliul Concurenței määras 7. septembri 2010. aasta otsusega nr 39/2010 trahvid 14 erapensionifondi valdusühingule, sealhulgas ING Pensii, nende ühingute vahel sõlmitud klientide jagamise kokkulepete tõttu. Kokkulepped puudutasid isikuid, kes olid eri erapensionifondidega sõlminud kaks liitumislepingut nende fondidega liitumise esialgsel perioodil. Consiliul Concurenței on seisukohal, et nende kokkulepete sõlmimisega jagasid asjassepuutuvad pensionifondid omavahel need isikud (edaspidi „mitme fondiga liitunud isikud”) võrdsete osadena ära ja üritasid nõnda vältida seda, et nad jaotaks ära CNPAS.

18 ING Pensii palus 4. oktoobril 2010 Curtea de Apel București'l (Bukaresti apellatsioonikohus) esimese võimalusena tühistada otsus nr 39/2010 ja teise võimalusena tühistada see otsus osaliselt, vähendades määratud trahvi summat. Kõnealune äriühing väitis, et kokkulepped ei olnud vastuolus seaduse nr 21/1996 artikli 5 lõikega 1 ja täidetud ei olnud ka ELTL artikli 101 kohaldamise tingimused.

19 ING Pensii väitis eelkõige, et mitme fondiga liitunud isikutena registreeritud isikute jaotamine ei vastanud mõistele „keelatud kokkulepe”. Nimelt ei olnud Rumeenia kohustuslike pensionifondide eraõigusliku haldamise turul või selle ühes olulises osas võimalik tuvastada mingisuguseid tagajärgi, mis oleksid piiranud, takistanud või kahjustanud konkurentsi. ING Pensii rõhutas samuti, et erapensionifondide vahelist konkurentsi ei kõrvaldatud, kuna need konkureerisid omavahel esialgse liitumisperioodi jooksul.

20 Consiliul Concurenței märkis, et erapensionifondide, sealhulgas ING Pensii vahel sõlmitud kokkulepete konkurentsivastasuse tuvastamiseks tuli arvesse võtta kohustuslike pensionifondide eraõigusliku haldamise turu loomise ja toimimise aluseks olnud õiguslikku raamistikku ning selle turu eripärasid, kus kokkulepe sõlmiti.

21 Curtea de Apel București jättis 6. veebruari 2012. aasta otsusega ING Pensii apellatsioonkaebuse rahuldamata. Viimane esitas seejärel kassatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule. Ta väitis eelkõige, et mitme fondiga liitunud isikute fondidesse määramisel teistsuguse arvutussüsteemi kasutamine kui kohaldatavates õigusnormides sätestatud süsteem ei kujuta endast mitte seaduse nr 21/1996 rikkumist, vaid äärmisel juhul kohustuslike erapensionide sektorit reguleerivate erinormide rikkumist. Kuna kokkulepe piirdus mitme fondiga liitunu isikute jaotamisega, ei saanud see liiati asjaomasel turul konkurentsi kahjustada, sest mitme fondiga liitunud isikute pärast, kes moodustasid alla 1,5% turust, erapensionifondid omavahel ei konkureerinud.

22 ING Pensii märkis eelotsusetaotluse esitanud kohtus veel, et tal ei olnud mingit praktilist või majanduslikku huvi mitme fondiga liitunud isikute võrdsete osadena jaotamise vastu, kuna tal oli 15. oktoobri 2007. aasta seisuga juba kõige suurem turuosa. Liiati oli põhikohtuasjas vaatluse all olevatel kokkulepetel positiivne mõju, sest need muutsid kohustuslike erapensionifondidega liitumise protsessi tõhusamaks, kuna liitujatel oli suurem võimalus, et nende valikut arvestatakse, kui juhusliku ärajaotamise puhul.

23 ING Pensii väitis viimaks, et käesoleval juhul ei ole tõendatud, et mitme fondiga liitunud isikute fondidesse määramisel teistsuguse arvutussüsteemi valimise tagajärg oli kohustuslike erapensionifondide riikliku turu eraldamine. Kuna tegemist on kokkulepetega, mis hõlmavad väga väikest osa Rumeenia turust, on ilmne, et tegelik või potentsiaalne mõju on tühine ega ole igal juhul niisugune, et avaldaks mõju asjaomasele turule liidu tasandil.

24 Consiliul Concurenței palus jätta ING Pensii kassatsioonkaebus rahuldamata, väites sisuliselt, et mitme fondiga liitunud isikute ärajaotamise kokkulepped võisid kahjustada konkurentsi kohustuslike erapensionifondide turul ja nendel oli seeläbi konkurentsivastane eesmärk. Võimalus, et kokkulepe tekitab negatiivset mõju, ning turu ja tarneallikate jagamises seisneva rikkumise tuvastamine ei sõltu nimelt nende klientide arvust, kes tegelikult ära jaotati, sest see näitaja kuulub kokkuleppe tegeliku mõju alla.

25 Neil asjaoludel otsustas Înalta Curte de Casație și Justiție menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas klientide ärajaotamise konkreetse praktika olemasolu korral on nende konkreetne ja lõplik arv asjakohane selle otsustamisel, kas on täidetud konkurentsi märkimisväärset kahjustamist käsitlev tingimus ELTL artikli 101 lõike 1 punkti c tähenduses?”

Eelotsuse küsimuse analüüs

26 Sissejuhatuseks olgu märgitud, et eelotsusetaotluse esitanud kohus palub selgitada küsimust, kas nende isikute arv, keda klientide jagamise kokkulepped puudutavad, on asjakohane ELTL artikli 101 lõikes 1 nimetatud tingimuse seisukohast, mille kohaselt peab keelatud kokkuleppel selleks, et see kuuluks kõnealuse sätte kohaldamisalasse, olema muu hulgas võime piirata konkurentsi siseturu piires.

27 Põhikohtuasja faktilisi asjaolusid arvestades tuleb esitatud küsimust mõista nii, et sellega soovitakse teada saada, kas ELTL artikli 101 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et niisugused klientide jagamise kokkulepped nagu põhikohtuasjas erapensionifondide vahel sõlmitud kokkulepped on keelatud kokkulepped, millel on konkurentsivastane eesmärk, ja kas nende isikute arv, keda need kokkulepped puudutavad, on asjakohane selle tingimuse seisukohast, mis puudutab konkurentsi piiramist siseturu piires.

28 Sellega seoses on oluline meenutada, et ELTL artikli 101 lõike 1 keelu kohaldamisalasse kuulumiseks peavad ettevõtjatevahelised kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus olema suutelised mõjutama liikmesriikidevahelist kaubandust ning nende „eesmärgiks või tagajärjeks” peab olema takistada, piirata või kahjustada konkurentsi siseturu piires.

29 Konkurentsivastase „eesmärgiga” kooskõlastatud tegevuste ja konkurentsivastase „tagajärjega” kooskõlastatud tegevuste eristamise suhtes tuleb meenutada, et konkurentsivastane eesmärk või tagajärg ei ole kumulatiivsed, vaid on alternatiivsed tingimused.

30 Nimelt, alates kohtuotsusest LTM (56/65, EU:C:1966:38) välja kujunenud kohtupraktika kohaselt on selle tingimuse alternatiivse olemuse tõttu – mida märgib sidesõna „või” – vaja esiteks uurida kooskõlastatud tegevuse enda eesmärki, arvestades selle rakendamise majanduslikku konteksti. Kui

kooskõlastatud tegevuse sisu analüüs ei viita siiski konkurentsi kahjustamisele piisavas ulatuses, tuleb seejärel uurida kooskõlastatud tegevuse tagajärgi ning selle keelatuks tunnistamiseks peavad esinema kõik asjaolud, mis tõendavad, et konkurentsi tegelikult märgatavalt takistati, piirati või kahjustati (vt kohtuotsused Beef Industry Development Society ja Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, punkt 15, ning T-Mobile Netherlands jt, C-8/08, EU:C:2009:343, punkt 28).

31 Mõiste „eesmärgil põhinev piirang” osas tuleb märkida, et teatud liiki koostöö ettevõtjate vahel on oma laadilt konkurentsile nii piisavalt kahjulik, et võiks järeldada, et selle koostöö tagajärgi ei ole vaja kontrollida (vt selle kohta kohtuotsus CB *vs*. komisjon, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punktid 49 ja 50 ning seal viidatud kohtupraktika).

32 Sellega seoses nähtub kohtupraktikast, et kokkulepped, mille eesmärk on juba nende olemuse poolest jagada teenuste kliendid, kujutavad endast konkurentsi normaalset toimimist eriti kahjustavaid koostöövorme. Klientide jagamise kokkulepped kuuluvad sarnaselt hinnakokkulepetega ilmselgelt kõige raskemate konkurentsipiirangute kategooriasse (vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs*. Stichting Administratiekantoor Portielje, C-440/11 P, EU:C:2013:514, punktid 95 ja 111).

33 Euroopa Kohus on veel rõhutanud, et selle hindamiseks, kas ettevõtjatevaheline kokkulepe või ettevõtjate ühenduse otsus vastab neile tunnustele, tuleb tähelepanu pöörata selle tingimuste sisule, eesmärkidele, mida soovitakse saavutada, ning majanduslikule ja õiguslikule kontekstile, millesse see kuulub. Selle konteksti hindamisel tuleb samuti arvesse võtta asjassepuutuvate kaupade või teenuste laadi ning asjaomase turu või asjaomaste turgude tegelikku toimimist ja struktuuri (vt kohtuotsus CB *vs*. komisjon, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 53 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Järelikult selle kindlakstegemiseks, kas põhikohtuasjas vaatluse all olev tegevus võib olla niisugune „eesmärgil põhinev” piirang, tuleb seda hinnata kohtupraktika nende tegurite seisukohalt.

35 Mis puudutab esiteks põhikohtuasjas vaatluse all oleva keelatud kokkuleppe sisu, siis ei ole vaidlust selles, et ING Pensii leppis teiste äriühingutega kokku kindlaksmääramata arvu isikute ehk mitme fondiga liitunud isikute jagamises võrdsetes osades kooskõlastamises osalenud erapensionifondide vahel.

36 Nagu tuvastas Consiliul Concurenței ja nagu nähtub Euroopa Kohtu valduses olevast toimikust, töötati põhikohtuasjas vaatluse all olevad kokkulepped välja ja need sõlmiti juba enne asjaomaste isikute ühe erapensionifondiga liitumise protsessi algust. Nimelt nägid need äriühingud ette, et arvukad isikud liituvad mitte ainult ühe, vaid mitme pensionifondiga.

37 Mis puudutab teiseks asjassepuutuvate erapensionifondide taotletud eesmärki, siis tuleb märkida, et mitme fondiga liitunud isikute jagamise kahepoolsete kokkulepete eesmärk oli liita asjassepuutuvad isikud kohaldatavate õigusnormidega vastuolus oleval viisil piiratud arvu ettevõtjatega ning järelikult muude põhikohtuasjas vaatluse all olevas majandussektoris tegutsevate äriühingute kahjuks.

38 Tuvastatud keelatud kokkuleppe eesmärk oli seega tugevdada asjaomasel turul iga sellise erapensionifondi positsiooni võrreldes nende konkurentide positsiooniga, kes kõnealuses kooskõlastamises ei osalenud.

39 Vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 32 esitatud kaalutlustele oli nendel kokkulepetel seega konkurentsi normaalse toimimisega ilmselgelt vastuolus olev eesmärk.

40 Mis puudutab kolmandaks põhikohtuasjas vaatluse all olevate kokkulepete majanduslikku ja õiguslikku konteksti, siis tuleb kõigepealt meenutada, et kohustuslike erapensionifondide uue turu loomine toimus suhteliselt lühikese perioodi jooksul, see tähendab nelja kuu jooksul, mille tulemusel määrati kindlaks nendest fondidest igaühe turuosa.

41 Seejärel tuleb märkida, et siseriiklikud õigusnormid muutsid asjassepuutuvate isikute jaoks kohustuslikuks liitumise ühega 18-st selleks vastava loa saanud erapensionifondist ning et liitumine jõustus seaduslikult alles CNAPAS-es registreerimise hetkest.

42 Lisaks nägid need õigusnormid ette ka selle, et mitme fondihaldaja juures registreerunud isikuid peeti kinnitatud liitumiseta isikuteks ja nad tuli jaotada nende erapensionifondide vahel vastavuses iga erapensionifondi nende liikmete arvuga, kelle liitumine on kehtivaks tunnistatud.

43 Veel on kõnealustes õigusnormides ette nähtud, et isikul, kes liitus mõne loa saanud pensionifondiga, ei ole võimalik muuta oma liitumist enne kahe aasta möödumist, ilma et ta kannaks suuri kulusid.

44 Viimaseks, asjassepuutuvad erapensionifondid eirasid nende korraldatud kooskõlastamistega tahtlikult õigusnorme, mis nägid ette mitme fondiga liitunud isikute liitumise nende juhusliku ärajaotamise teel pärast pädevate riiklike asutuste sekkumist.

45 Neid asjaolusid arvestades tuleb selleks, et hinnata keelatud kokkuleppe majanduslikku ja õiguslikku konteksti vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 33 meenutatud kohtupraktikale, arvesse võtta asjassepuutuvate kaupade või teenuste laadi ning asjaomase turu või asjaomaste turgude tegelikku toimimist ja struktuuri.

46 Käesolevas asjas oli asjassepuutuvate teenuste laad, mida iseloomustab eelkõige asjaomaste isikute seadusest tulenev kohustus liituda mõne erapensionifondiga, määratletud siseriiklikes õigusnormides. Seega oli potentsiaalsete klientide jaoks põhikohtuasjas vaatluse all olev kindlustustoode hõlpsalt kindlaks tehtav, mistõttu käis nende osas tugev konkurents eri erapensionifondide vahel, kes olid saanud loa seda toodet pakkuda.

47 Järelikult oli asjassepuutuvate erapensionifondide korraldatud kooskõlastamiste eesmärk võimaldada neil mõjutada uue kohustusliku erakindlustusturu struktuuri ja tegelikku toimimist turu kujunemise võtmeetapis.

48 Lõpetuseks, selleks, et oleks täidetud tingimus, mille kohaselt peab kokkulepe ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses mõjutama liikmesriikidevahelist kaubandust, peab kokkuleppest kõigi faktiliste või õiguslike asjaolude põhjal olema piisavalt suure tõenäosusega võimalik järeldada, et see kokkulepe mõjutab või võib mõjutada otseselt või kaudselt liikmesriikidevahelist kaubandust ja seda viisil, mis annab alust arvata, et see võib takistada liikmesriikidevahelise ühisturu loomist. Lisaks ei tohi see mõju olla väike (vt kohtuotsused Javico, C-306/96, EU:C:1998:173, punkt 16; Bagnasco jt, C-215/96 ja C-216/96, EU:C:1999:12, punkt 47, ning Dalmine *vs.* komisjon, C-407/04 P, EU:C:2007:53, punkt 90).

49 Seoses liikmesriigi kogu territooriumi hõlmava keelatud kokkuleppe võimega mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, et niisuguse kokkuleppe olemus on siseriiklike turgude lõhestatusele kaasaaitav, takistades ELT lepingu eesmärgiks olevat turgude omavahelist majanduslikku põimumist (vt kohtuotsused Vereeniging van Cementhandelaren *vs.* komisjon, 8/72, EU:C:1972:84, punkt 29; komisjon *vs.* Itaalia, C-35/96, EU:C:1998:303, punkt 48, ja Wouters jt, C-309/99, EU:C:2002:98, punkt 95).

50 Käesolevas asjas nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et kõnealused teenused võisid olla piiriülesed, kuna isikud, kelle suhtes kehtis kohustus liituda mõne loa saanud fondiga, ja nende tööandjad võisid asuda muudes liikmesriikides ning Rumeenias asutatud pensionifondid võisid kuuluda muudes liikmesriikides asuvatele äriühingutele.

51 Nimelt, kuigi on tõsi, et kohustuslike erapensionifondide uuele turule oli võimalik pääseda ainult selleks Rumeenias loa saanud äriühingutel, muutis põhikohtuasjas vaatluse all olev keelatud kokkulepe Rumeenia turule sisenemise keerulisemaks nendele äriühingutele, kes asusid väljaspool Rumeenia territooriumi, kuid kes soovisid asjaomases majandussektoris samuti teenuseid pakkuda.

52 Seda olukorda tuleb pidada selliseks, mis võib mõjutada kaubavahetust liidu siseturul.

53 Järelikult võib põhikohtuasjas vaatluse all olevad kokkulepped kvalifitseerida juba oma eesmärgilt konkurentsi piiravaks ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses.

54 Neid asjaolusid arvestades ei ole niisuguse konkurentsipiirangu olemasolu tuvastamiseks asjakohane nende isikute arv, keda põhikohtuasjas vaatluse all olevad jaotamise kokkulepped konkreetselt puudutavad.

55 Nimelt, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 83, ei sõltu jaotamise kokkuleppe konkurentsivastane eesmärk, täpsemalt võimalus, et see kokkulepe põhjustab turul negatiivseid tagajärgi, mitte tegelikult jaotatud klientide konkreetsest arvust, vaid ainuüksi selle kokkuleppe tingimustest ja objektiivsetest eesmärkidest, mida on hinnatud selle sõlmimise majanduslikku ja õiguslikku konteksti silmas pidades.

56 Kõikidest eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et ELTL artikli 101 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et niisugused klientide jagamise kokkulepped nagu põhikohtuasjas erapensionifondide vahel sõlmitud kokkulepped on keelatud kokkulepped, millel on konkurentsivastane eesmärk, ning nende isikute arv, keda need kokkulepped puudutavad, ei ole siseturu piires konkurentsi piiramise tingimuse hindamisel asjakohane.

Kohtukulud

57 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

ELTL artikli 101 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et niisugused klientide jagamise kokkulepped nagu põhikohtuasjas erapensionifondide vahel sõlmitud kokkulepped on keelatud kokkulepped, millel on konkurentsivastane eesmärk, ning nende isikute arv, keda need kokkulepped puudutavad, ei ole siseturu piires konkurentsi piiramise tingimuse hindamisel asjakohane.

Allkirjad